

7 januari 2025

UKM/Uppströmsenheten

Liza Wellsjö

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Rapport från Uppströmsenheten

Information om händelser från 2024-11-01 till 2024-12-31

Tillstånds- och anmälningsärenden enligt miljöbalken

Göteborgs Stad

Vi har yttrat oss på en ansökan om ändringstillstånd enligt miljöbalken för Göteborg Energis biogasanläggning Gasendal i Göteborg. Ansökan omfattar avskiljning, förvätskning, komprimering och mellanlagring av maximalt 15 000 ton koldioxid årligen från den befintliga biogassuppgraderingsanläggningen. Vi har bland annat lämnat synpunkter på pH, temperatur, konduktivitet och metaller i utgående vatten samt utrustning för flödesmätning.

Vi har lämnat synpunkter på samrådsunderlaget för Lindholmsförbindelsen. Lindholmsförbindelsen planeras att gå i tunnel mellan Lindholmen och Linnéplatsen, med en underjordisk hållplats vid Stigberget. Gryaab anser att länshållningsvatten från anläggande av Lindholmsförbindelsen inte ska avledas till spillvattennätet då detta vatten inte innehåller behandlingsbara ämnen samt att Ryaverket inte är byggt för att rena denna typ av vatten. Gryaab bedömer att även processvattnet från anläggning av Lindholmsförbindelsen avviker markant från hushållspillvatten och att det i huvudsak inte är behandlingsbart på Ryaverket. I de fall lokal rening av parametrar inte är möjligt av tekniska skäl och Gryaab kan rena dessa parametrar, exempelvis vid förekomst av kväve från sprängning, kan eventuellt undantag göras. Vi har även lämnat synpunkter om att tillståndsansökan behöver innehålla uppgifter om uppskattad mängd vatten som projektet avser att avleda till spillvattennätet samt möjliga åtgärder för att minimera detta. Ansökan behöver även innefatta en beskrivning av förväntade föroreningar samt hur dessa ska kontrolleras.

Vi har deltagit i samråd med Kretslopp och vatten och miljöförvaltningen i Göteborg stad avseende provotidsredovisning för Brudaremassens deponi. Kretslopp och vatten har anlitat en konsultfirma för att ta fram ett förslag på slutliga villkor för anläggningen som ska redovisas för Länsstyrelsen. Då Gryaab inte granskat underlaget begränsades vår möjlighet att lämna synpunkter på förslaget vid samrådsmötet. Gryaab kommer dock få möjlighet att, som remissinstans, yttra sig i ärendet.

Vi har deltagit vid huvudförhandling i mål om Akademiska Hus ansökan för tillstånd av vattenverksamhet i samband med byggnation av Nya Konstnärliga. Vi har framfört vårt yrkande om att bolagets föreslagna utsläppsvillkor för länshållningsvatten ska innehållas som månadsmedelvärde, vilket skiljer sig från sökandens förslag att haltvillkor ska innehållas som årsmedelvärde.

Vi har lämnat yttrande på en remiss om anmälan om kemtvätt och textiltvätter i Frölunda. Vi har bland annat svarat att destillatvatten från kemtvätten ska utredas med avseende på olja och metaller innan det får släppas till spillvattennätet.

Utsläpp

Vi har hjälpt VA i Härryda kommun med vidare utredning om vad som kan ha orsakat höga fetthalter och en ledningskollaps i Snåkered i somras. I samband med ledningskollapsen noterades stora ansamlingar fett och det påvisades även höga halter alifater vid provtagning. Man har nu en hypotes om vilka verksamheter som kan vara bidragande till utsläppen och vi har bland annat erbjudit vår hjälp med att kontakta verksamheter anslutna till den aktuella pumpstationen samt låna ut provtagningsutrustning.

Gryaab blev strax innan sommaren 2024 kontaktade av Kretslopp och vatten angående att de har problem med fett i en pumpstation i närheten av Almondy. Kretslopp och vatten genomförde en filmning av Almondys utgående servis och noterade då att vattnet hade en tydlig mjölkartad karaktär. Kretslopp och vatten lät genomföra en provtagning av vattnet och Gryaab kunde konstatera att analysresultatet visade mycket höga halter totalfett och suspenderat material (susp). Gryaab kontaktade Almondy och begärde, gemensamt med Göteborgs miljöförvaltning, att en utredning av verksamhetens utsläpp skulle genomföras. I början av november redovisade Almondy en rapport som påvisade vissa konkreta brister avseende verksamhetens reningsanläggning. Dessa brister är nu

åtgärdade men utredning fortgår då det ännu är oklart om funna brister varit enda orsaken till de förhöjda halterna av totalfett och susp. Gryaab deltog även vid miljöförvaltningens tillsynsbesök hos Almondy i december för ytterligare diskussion i frågan.

Övrigt

Periodisk besiktning

Vi har deltagit vid periodisk besiktning hos Swedavia, Landvetter Flygplats i Härryda. Besiktningen var inriktad mot verksamheterna i hangarerna, vilka sedan början av året omfattas av verksamhetens miljötillstånd.

Vi har även närvarat vid periodisk besiktning hos Bodycote Värmebehandling AB i Angered samt hos Pollux Ytbehandling AB i Östergärde industriområde, Göteborg.

Tillsynsbesök

Vi har deltagit på tillsynsbesök hos Triumfglass i Partille kommun tillsammans med miljöförvaltningen. Besöket fokuserades på problematiken med höga utgående fetthalter, vilket pågått sedan en längre tid. Verksamheten ska nu inkomma med en handlingsplan för hur man går vidare med arbetet och när åtgärder ska vara genomförda.

Vi har även deltagit vid miljöförvaltningens tillsynsbesök vid Kriminalvårdens anläggning i Skogome, Göteborg.

Uppdaterad tolerabelutredning

Vi har hållit i ett uppföljningsmöte med samtliga deponiägare inför provtagning av lakvatten och uppdaterad tolerabelutredning. Vi diskuterade särskilt provtagningsmetodik och behovet av att analysera även PFAS 21/22 under 2025.

Kadmium i konstnärsfärg

Vi är färdiga med projektet kadmium i konstnärsfärg. Efter att ha kontaktat samtliga verksamheter som vi tagit prov på kan vi konstatera att de flesta inte längre använder kadmiumfärg. I någon provpunkt har resultatet visat på avvikande kadmiumhalter trots att verksamheten själv har infört kadmiumförbud. Källan tror vi möjligtvis kan vara gammalt sediment i ledningarna. En verksamhet som tidigare haft penseltvätt för att undvika kadmiumutsläpp har i och med detta projekt valt att gå över till att i stället helt

förbjuda kadmiumfärg. I ett fall har vi även besökt den provtagna verksamheten för att reda ut om man har utsläpp av kadmium från färgpigment. Vi har fått ett väldigt trevligt bemötande från alla provtagna verksamheter och förhoppningsvis har projektet lett till att utsläppen av kadmiumfärg kommer minska lite till framöver. Sammanfattningsvis är responsen från de kontaktade verksamheterna ganska enhällig, konstnärsfärg med kadmium verkar vara ovanligt både i handeln och bland användare. Den färdiga rapporten kommer att publiceras på Gryaabs hemsida.